T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/374
KARAR NO : 2019/115
KARAR TR: 25.02.2019

ÖZET :2247 sayılı Yasanın 24. maddesinde öngörülen "konu ve dava sebebinin aynı olması" "kararlarda davanın esasının hükme bağlanması" ve "hakkın yerine getirilmesinin imkânsız bulunması" koşullarını taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

KARAR

Hüküm Uyuşmazlığının
Giderilmesi isteminde bulunan
idari yargı yerinde davalı: Üsküdar Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. Z.D.
Karşı Taraf
idari yargı yerinde davacı
adli yargı yerinde davalı : P. İnş. ve Tic.San.Ltd.Şti.
Vekili :Av. M.B.E.

O L A Y : I-) Davacı Dinçer Kulga vekili Perçinel İnşaat ve Tic.San.Ltd.Şti.'ne karşı adli yargı yerinde açtığı davada, dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin diğer hissedarlarla davalı arasında Düzenleme Şeklindeki Kat Karşılığı İnşaat ve Gayrimenkul Satış Vaadi Sözleşmesi imzalandığını ve Üsküdar Bulgurlu yolu sokağında kain tapuda 77 pafta, 43 ada, eski 12 yeni 38 parsel sayılı arsada inşaat yapılması kararlaştırıldığını, davalı şirketin inşaata başladığını, ancak bu güne kadar inşaatı bitirip teslim edemediğini, ancak inşaatta projeye aykırılık yaptığını, ihtarname keşide edilerek hem inşaatı teslim etmesi hem de proje ve sözleşme dışı yapılan kısımların eski hale getirilmesinin talep edildiğini, yaptırılan bilirkişi tespiti ile müvekkilinin zararının olacağı ve doğduğunun tespit edildiğini, davalının arsanın bahçe kısmını daralttığını, villaların birbirine çok yaklaşarak hava sahası ve bahçe sahasını küçülttüğünü, davalının kendi villalarını geniş tutması, bahçe ve hava sahasına tecavüz etmesinin sözleşmeye aykırılık teşkil ettiğini, bilirkişilerin müvekkilinin davalının tutum ve davranışı nedeni ile 20.000.000.000-TL zararının olacağı ve bu zararın davalıdan tazmini gerektiği görüşünü raporda belirttiklerini, öncelikle davalının yaptığı inşaatı düzeltmesini eski hale getirmesini talep ettiklerini, bu yerine getirilmediği takdirde açıklanan zararın tahsilini talep ettiklerini, sözleşmede inşaatın ruhsatının alınmasına takiben 18 ayda bitirileceği, teslim edileceği hükmünün öngörüldüğünü, inşaatın 26.4.1997 tarihinde teslim edileceğinin belirtildiği halde müvekkiline anahtar teslimi olarak bitirilip teslim edilmediğini, bu durumda sözleşmenin 8.maddesi uyarınca davalının, davacıya 40.000.000-TL kira parası adı altında cezai şart ödemekle yükümlü olacağını, dava gününe kadar birikmiş alacaklarının 650.000.000-TL olduğunu, bu meblağında tahsilini ayrıca istediklerini belirterek dava konusu taşınmaz üzerindeki sözleşme ve proje dışı inşaat ve işlerin sözleşmeye ve projeye uygun hale getirilmesine, bu mümkün olmadığı taktirde davacının zararı olan 20.000.000.000-TL'nın temerrüt gününden yasal faiziyle davalıdan alınmasına, davalı tarafından davacıya ait villanın teslim edilmemesi nedeniyle toplam 560.000,000-TL'nın da temerrüt gününden yasal faiziyle birlikte kira parası cezai şart olarak davalıdan tahsili istemiyle 9.7.1998 tarihinde adli yargıda dava açmıştır.

Kadıköy 6. Asliye Hukuk Mahkemesi: 9.4.2001 gün ve E:1998/545, K:2001/355 sayı ile,Davacı arsa sahibi Dinçer Kulga'nın inşaatın geç tesliminden, dolayı tahakkuk eden 337.340.000-TL tazminat isteminin kabulü ile bu miktar tazminatın dava tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalı yükleniciden tahsili ile davacıya verilmesine, davacının bu hususa ilişkin fazlaya ilişkin isteminin ve yasaya aykırı inşaattan dolayı tazminat isteme hakkının sabit olmadığından reddine, karşı davacının talep ve davasının sabit olmadığından reddine karar verilmiş, bu karar taraflarca temyiz edilmiştir.

Yargıtay 15. Hukuk Dairesi: 3.12.2001 gün ve E:2001/3706, K:2001/5574 sayı ile, "… 3194 sayılı İmar

Yasası uyarınca, her türlü inşaat yapımı yerel idarelerden alınacak izne (ruhsata) bağlıdır. Ruhsatsız (kaçak) yapılan binaların tamamı, ruhsata aykırı yapılan binaların da kaçak kısımları aynı yasa uyarınca yıktırılır. Bu husus, kamu düzeni ile ilgili olup, Mahkemece resen nazara alınır. Somut olayda, dava konusu inşaatın Belediye'den alınan ruhsata aykırı yapıldığı ve aykırı yapılan kısımların yıkılması gerektiği, belediye tarafından tutulan tutanaktan ve Encümen kararından anlaşılmaktadır. Bu durumda Mahkemece yapılması gereken iş; dava edilen villaların mevcut haliyle yasal duruma getirilmelerinin mümkün olup olmadıklarının, gerektiğinde keşif yapılmak ve bilirkişiden ek rapor alınmak suretiyle tespitiyle yasal hale getirilmelerinin mümkün olmadığının anlaşılması halinde davacının eski hale getirme yani yıkım talebinin kabul edilmesinden; aksi halde, yani yasal duruma getirilmelerinin mümkün olduğunun saptanması halinde ise, davalı yükleniciye bu konuda münasip bir mehil tanınmasından, mehil sonucunun olumsuz kalması halinde davacının eski hale getirme talebinin kabulünden; yasal duruma getirildiği taktirde davacının bu konuda meydana gelmiş zararının tespiti ile tahsiline karar verilmesinden ibarettir. Eksik incelemeye dayalı karar bu nedenle bozulmalıdır." denilmek sureti ile mahkeme kararının bozulmasına karar vermiştir

Kadıköy 6. Asliye Hukuk Mahkemesi: 23.06.2005 tarih ve 2002/734 esas, 2005/303 sayı ile, Yargıtay bozma ilamına uyarak, davacı arsa sahibi Dinçer Kulga 'nın talep ve davasının kısmen kabulüne; Üsküdar, Bulgurlu yolu sk.da kain, tapunun 77 pafta (sehven 47), 43 ada, 38 parselinde kayıtlı taşınmaz üzerindeki Kadıköy 9. Noterliğinin 15.9.1995 gün ve 65475 Y. No'lu düzenleme şeklindeki kat karşılığı inşaat ve gayrimenkul satış vaadi sözleşmesine göre yapılan ve arsa, sahibi davacıya verilen A Blok'un davacı Dinçer Kulga'ya ait bodrum katındaki binanın konturlarında büyüme olmayıp zemin katta bina giriş kapısı sağ tarafından 1.30x4.80=6.24 M2 alanlı mahallin kapatıldığından duvarların yıkılmasına, projeye uygunluğun sağlanmasına, yine aynı blok 2 nolu dairenin zemin kat bölümünde onaylı projede açık olarak gösterilen ancak kapalı olarak saptanan bina giriş mahalli sol tarafındaki 2m2 lik alanın duvarlarının yıkılarak projeye uygunluğunun sağlanmasına, bu bloktaki 2 nolu dairenin çatı arası eklentisinde yapılan büyümelerin merdiven çıkışı karşısına alçıpan kapatmak suretiyle çatı arasının büyütüldüğü, diğer bölüme geçiş ve bu alanların bu daire tarafından kullanılması engellendiğinden bu kapalı bölümlerinde projeye uygun olarak açık hale getirilmesine, proje dışı ilave kapalı alanın yüklenici tarafından projeye uygun hale getirilmesine aksi halde bu hususdaki masrafın davalı yükleniciden davacı tarafından karşılanıp tahsiline, B ve C bloklardaki B bloğun tamamen yıkılması suretiyle projeye uygun hale getirilmesi mümkün olduğu bildirildiğinden ve davacının yıkım talebi de bulunmadığından her iki blok yönünden davacının arsa payı oranında dava tarihi itibarıyla tazminat tutarı olan 3.440.208.000 TL sının yine davacının kendisine ait dairenin geç teslimi nedeni ile bozmadan önceki verilen ve bu yöndeki miktarın kesinleşmesi ile 337.340.000 TL sı tazminatın davalı yükleniciden dava tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte tahsili ile davacı tarafa verilmesi kararı ile davacının davasının kısmen kabulüne, davalı/karşı davacının talep ve davasının reddine karar verilmiş, bu karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

Yargıtay 15. Hukuk Dairesi: 21.11.2005 tarih ve E:2005/6023, K:2006/6192 sayı ile "Davalı-karşı davacının temyiz isteminin süre yönünden reddine, davalı yüklenici A ve C bloklar yönünden verilen mehile rağmen projeye aykırılıkları gideremediği, B blokun ise projeye uygun hale getirilmesinin mümkün olmadığının kesin olarak saptandığı, davacı arsa sahibinin 10.05.2004 tarihli celsede zapta geçen beyanında tüm bloklar yönünden eski hale getirme (kâl) talebinden vazgeçildiğine dair bir irade açıklamasının yer almadığı, imar yasasına uygun olarak inşaat yapımı kamu düzeni ile ilgili olduğundan ve alınan bilirkişi raporuyla tüm bloklarında imar yasasına aykırılıkların varlığı saptandığından uyulan bozma ilamı gereği A blok yanında B ve C bloklar yönünden de eski hale getirme yani yıkım kararı verilmesi yerine arsa payı üzerinden hesaplama yapan bilirkişi raporu esas alınarak tazminata hükmedilmesinin yerinde görülmediğinden hükmün davacı ve karşı davalı arsa sahibi yararına bozulması gerekmiştir." denilerek mahkeme kararının bozulmasına karar vermiştir.

Kadıköy 6. Asliye Hukuk Mahkemesi: 4.4.2006 tarih ve E:2006/29, K:2006/87 sayı ile Üsküdar, Bulgurlu yolu Sokakta kain tapunun 77(sehven 47) pafta, 43 ada, 38 parselinde kayıtlı taşınmaz üzerindeki Kadıköy 9. Noterliğinin 15.09.1995 gün ve 65475 yevmiye nolu düzenleme şeklindeki kat karşılığı inşaat ve gayrimenkul satış vaadi sözleşmesine göre yapılan ve arsa sahibi davacıya verilen A blokun davacı Dinçer Kulga'ya ait bodrum katındaki binanın konturlarında büyüme olmayıp zemin katta bina giriş kapısı sağ tarafından 1.30x4.80=6.24 m2 alanlı mahallin kapatıldığından duvarların yıkılmasına, projeye uygunluğun sağlanmasına, yine aynı blok 2 nolu dairenin zemin kat bölümünde onaylı projede açık olarak gösterilen ancak kapalı olarak saptanan bina giriş mahalli sol tarafındaki 2 m2 lik alanın duvarlarının yıkılarak projeye uygunluğunun sağlanmasına, bu bloktaki 2 nolu dairenin çatı arası eklentisinde yapılan büyümelerin merdiven çıkışı karşısına alçıpan kapatmak suretiyle çatı arasının büyütüldüğünü, diğer bölüme geçiş ve bu alanların bu daire tarafından kullanılması "engellendiğinden bu kapalı bölümlerinde projeye uygun hale getirilmesine aksi halde bu hususdaki masrafın davalı yükleniciden davacı tarafından yapılıp tahsiline, B ve C bloklar yönünden eski hale getirme mümkün bulunmadığından her iki blokun yıkılmasına karar verilmiş, bu karar davalı vekilince temyiz edilmiştir.

Yargıtay 15.Hukuk Dairesi: 4.12.2006 tarih ve E:2006/3404, K:2006/7064 sayı ile "gerek 17.10.2002 tarihli bilirkişi raporuna ve gerekse anılan bilirkişi raporunu gözönünde tutan dairemiz bozma ilamına rağmen, C blokun da yıkılması yolunda hüküm kurulmuştur. Mahkemece verilen hüküm ile bozma gereği tam olarak yerine getirilmiş değildir. Öte yandan; dava aşaması sırasında tüm bloklarda mülkiyet durumunda değişiklik olduğu da bir gerçektir. Tadilatla eski hale getirme ve yıkım halinin mülkiyet hakkı sahiplerinin hukukuna etki yapıp yapmadığı, etki yapıyorsa mülkiyet hakkı sahiplerinin de davada yer alması gerektiği, hiç kuşkusuz mahkemece resen gönönünde tutulması gereken bir husustur. Bu durumda mahkemece tüm bloklar yönünden en son tapu kayıtları getirtilmek, hukuku etkilenen maliklerin davada taraf olmaları sağlanmak, C bloktaki tecvizi hataların tadilat ile yasal hale getirilmesinin mümkün bulunduğu gözönüne alınarak tamamı yerine aykırı kısımların yıkılmasına karar vermek gerekirken, tüm bu hususlar gözden uzak tutularak, yazılı biçimde hüküm tesisi doğru olmamış, kararın az yukarıda açıklanan nedenle bozulması gerekmiştir." denilerek bozulmuş vedavacı-karşı davalı vekili karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

Yargıtay 15.Hukuk Dairesi: 11.4.2007 gün ve E:2007/1192, K:2007/2356 sayı ile, Yargıtay ilamında belirtilen gerektirici nedenler karşısında HUMK'nun 440. maddesinde sayılın nedenlerden hiç birisine uygun olmayan karar düzeltme isteminin reddine karar vermiştir.

Dosyanın Kadıköy 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin Esas defterinin 2007/203 sayısına kaydı yapılmış, Aynı Mahkemenin 10.7.2007 günlü celsesinde, Bozma ve tashihi karar ilamı usul yönünden kanuna uygun olduğundan uyulmasına karar verilmiş. Davalı ve karşı davacı P. İnş. ve Tic.San.Ltd.Şti. yanında 12 tane davalıyı da davaya dahil etmiştir.

....Hakim ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 23/10/2009 tarih ve 461 sayılı kararı ile Kadıköy 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin faaliyetinin durdurulmasına karar verilmiş dosya tevzii edilerek Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesi esasına kayıt edilmiştir

KADIKÖY 5. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ'nin 10.10.2011 gün ve E:2009/436, K:2011/293 sayı ile, "... 1-Bozmadan sonra ıslah 04.02.1948 tarihli 10/3 sayılı Yargıtay içtihadı birleştirme kararı gereğince mümkün olmadığından ıslah talepleri ile ilgili tüm istemin reddine,

2-İnşaatın gecikmesinden dolayı tahakkuk eden 337,34 TL tazminatın dava tarihi olan 09.07.1998 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte davalı yüklenici Perçinel İnşaat ve Ticaret San. Ltd. Şti.den tahsili ile davacıya verilmesine ve karşı davanın reddine ilişkin 09.04.2001 tarihli karar kesinleştiğinden bu konuda yeniden hüküm kurulmasına yer olmadığına,

3-Davacının Üsküdar Bulgurlu yolu sokağında kain tapuda 77 pafta, 43 ada, 38 parselde kayıtlı taşınmaz üzerindeki yapıların Kadıköy 9. Noterliğinin 15.9.1995 günlü 65475 yevmiye nolu düzenleme şeklinde kat karşılığı inşaat gayrimenkul satış vaadi sözleşmesi ve inşaat yapı projesine uygun hale getirilmesi davasının kabulü ile 17.10.2002 tarihli bilirkişi raporu esas alınarak

A- A blokta binanın temellerinden itibaren yeni kontürler dışında bir büyüme olmadığından, zemin katta bina giriş kapısı sağ tarafında 1,30 x 4,80= 6,24 m2 alanın kapatılarak zemin katın kullanım alanına katılması, 3 numaralı dairenin çatı arasındaki eklentide büyümelerin yapılması, 2 nolu dairede zemin katında bina giriş mahalli sol tarafında 2 m2 lik alanın kapatılmak sureti ile dairenin kullanım alanına katılması, 1. normal katta ve çatı arası eklentisinde büyümeler yapılması, projeye aykırılık teşkil ettiğinden bu kısımların davalı yüklenici Perçinel inşaat ve Ticaret San. Ltd. Şti. tarafından tadilat yapılarak projeye uygun hale getirilmesine,

B- C blokta bodrum kat kontürlerindeki büyümenin tecvizi hata sınırları içerisinde kaldığının kabulü ile bodrum katta dış duvarların içeriye alınmak ve merdiven yanında bulunan 1,62 m2 alanlı depo olarak kullanılan alanın dış duvarının yıkılmak sureti ile, zemin ve normal katlarda balkonların kapatılması sureti ile meydana gelen büyümelerin kapatılan kısımların yıkılması sureti ile davalı yüklenici Perçinel inşaat San. Tic. Ltd. Şti, tarafından tadilat yapılarak projeye uygun hale getirilmesine,

C- B Blokun tadilat ile projeye uygun hale gelmesi mümkün bulunmadığından bu bloğun tamamının davalı yüklenici Perçinel inşaat ve Ticaret San. Ltd. Şti. tarafından yıkılarak projeye uygun hale getirilmesine,

4-Tadilat ve yıkım masraflarının davalı Perçinel İnşaat ve Ticaret San. Ltd. Şti.'ne ait olmasına,

5-Tüm tedbirlerin karar kesinleşinceye kadar devamına,

6-Alınması gereken 204.34 TL.harçtan davacı tarafından yatırılan 203.29-TL.harcın mahsubu ile bakiye 1.05-TL.harcın davalı yüklenici Perçinel İnşaat ve Ticaret San. Ltd. Şti.'nden tahsili ile hâzineye irat kaydına,

7-Avukatlık ücret tarifesine göre hesaplanan 1100-TL. Vekalet ücretinin davalı yüklenici Perçinel İnşaat ve Ticaret San. Ltd. Şti.'den tahsili ile davacıya verilmesine,

8-Davacı tarafından yapılan 04.04.2006 tarihli mahkeme kararından önce yapılan 2.066,44- TL. harç ve masraf toplamı, 161,00-TL. Toplam tebligat gideri, 16.60-TL. Yargıtaya gidiş dönüş, 45,00-TL.posta avansı, 60,00-TL. Araç ücreti, 2492,60-TL. Toplam bilirkişi ücreti olmak üzere Toplam 4841,64-TL. yargılama giderinin davalı Perçinel İnşaat ve Ticaret San. Ltd. Şti.'den tahsili ile davacıya verilmesine,

9-Davalı ve dahili davalılar tarafından yapılan masrafların üzerlerinde bırakılmasına..."

Dair, Davacı vekili Av. Cem Alptekin, Davalı Perçinel vekili Av. Mustafa Başar Engin ile davalı Taydaşlar ve Ekşiler vekili Av. Berkay Akyüz, davalı müdahil Fatma Semiha Öz mirasçıları ve Cihat Anani vekili Av. Turhan Tuna Şen ve davalı Sakine Koldaş vekili Av. Arif Dönmez yüzüne karşı kararın tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde Yargıtay yolu açık olmak üzere karar vermiş, bu karara karşı davacı, davalılar ve müdahil davalılar vekili tarafından temyiz isteminde bulunulmuştur.

Yargıtay 23. Hukuk Dairesi: 16.11.2012 gün ve E:2012/3779, K:2012/6730 sayı ile, dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle gerektirici sebeplere, delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, davacı-karşı davalı, davalı-karşı davacı, müdahillerden Fatma Semiha Öz mirasçıları, Ayşe Dilruba Ekşiler, Nursen Taydaş ve Erol Fehmi Taydaş vekillerinin tüm temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün onanmasına karar vermiş, bu karara karşı davacı; davalı karşı davacı; dahili davalılar, davalı müdahil tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

Yargıtay 23. Hukuk Dairesi: 5.7.2013 gün ve E:2013/1472, K:2013/4697 sayı ile, dosyadaki yazılara, mahkeme kararında belirtilip Yargıtay ilamında benimsenen gerektirici sebeplere göre, HUMK'nın 440. maddesinde sayılan hallerden hiçbirisine uymayan karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

II- Davacı Perçinel İnşaat ve Ticaret Sanayi Limited Şirketi vekili 26.1.2010 tarihinde, İstanbul İli, Üsküdar İlçesi (Bulgurlu) K.Çamlıca Mahallesi, Şekerkaya Sitesi, Müftü Kuyusu Sokak, 77 pafta, 43 ada, 38 parselde yapılan yapının yıkımına ilişkin 28.12.1998 tarih ve 2482 sayılı Üsküdar Belediye Başkanlığı Encümeni Kararının yürütmesinin durdurulması istemiyle, Üsküdar Belediye Başkanlığına karşı, 25.1.2010 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 1. İdare Mahkemesi 5.2.2010 gü ve E:2010/148, K:2010/146 sayı ile, "Dava dilekçesi incelenmesinden; öncelikle Mahkememizden iptal isteminde bulunulmadığı, sadece yürütmenin durdurulmasının istenildiği, ayrıca, dava konusu edilmek istenilen işlemin yıkıma ilişkin encümen kararı mı yoksa yapının yıkıma hazır hale getirilmesi için 30.12.2009 tarihinde yapılan tebliğat işlemi mi, yoksa her iki işlem mi olduğu anlaşılmamış olup, usulüne uygun düzenlenmeyen dilekçenin bu haliyle kabulüne olanak bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 3. maddesi hükmüne aykırı olan dava dilekçesinin, 15. maddesinin l/d. bendi uyarınca bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içinde 3. maddeye

uygun şekilde düzenlenecek dilekçe ile harç alınmaksızın yeniden dava açılmak üzere Reddine ve aynı maddenin 5. fikrası uyarınca aynı yanlışlıklar yapıldığı takdirde davanın reddedileceği hususunun davacıya duyurulmasına, dilekçe örneği ve eklerinin davacıya iadesine..." karar vermiş;

5.4.2010 tarihinde Perçinel İnşaat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi vekili İstanbul İli, Üsküdar İlçesi (Bulgurlu) Küçük Çamlıca Mahallesi, Şekerkaya Sitesi Müftü Kuyusu Sokak 77 pafta, 43 ada, 38 parselde yapılan yapının yıkımına ilişkin 25.12.1998 tarih ve 2482 sayılı Üsküdar Belediye Encümeni kararı ile Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğü'nün 23.12.2009 tarih ve 6679 sayılı işleminin ve 30.12.2009 tarihli tüm sitenin boşaltılmasını belirten tebligatın ve tüm sitenin yıkımında Kaymakamlıkla koordinasyon sağlanması amacıyla tesis edilen 12.11.2009 tarih ve 6011 sayılı Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde Üsküdar Belediye Başkanlığına karşı dava açmıştır.

İstanbul 1. İdare Mahkemesi; 31.12.2010 gün ve E:2010/603, K:2010/2177 sayı ile, "... olayda, dava konusu yapının yıkımına ilişkin 25.12.1998 tarih ve 2482 sayılı encümen kararının, 11.01.1999 tarihinde davacı şirketin sürekli çalışanı İsmail Uzun' a tebliğ edildiğinden, yıkım işlemine karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde dava açılması ya da bu süre içerisinde davalı idareye başvurup, anılan başvurunun reddinden itibaren kalan sürede veya zımnen reddedilmişse zımni ret tarihinden itibaren kalan sürede dava açılması gerekirken, bu hususlara riayet edilmeden, 26.01.2010 tarihinde açılan bu davanın, esasının incelenmesine olanak bulunmamaktadır.

Dava konusu işlemlerden Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğü'nün 23.12.2009 tarih ve 6679 sayılı işlemi ile 30.12.2009 tarihli tüm sitenin boşaltılmasını belirten tebligatın ve tüm sitenin yıkımında Kaymakamlıkla koordinasyon sağlanması amacıyla tesis edilen 12.11.2009 tarih ve 6011 sayılı Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğü işlemleri açısından ise, bu işlemlerin, kişilerin hak ve menfaatlerinin doğrudan etkilemeyen ve yeni bir hukuki durum yaratmayan, henüz icrai nitelik kazanmayan işlemler olduğu zira, bu işlemlerin davcıyı bilgilendirme amacıyla yapılan tebligat işlemi ile Üsküdar Belediye Başkanlığının Üsküdar Kaymakamlığına yazmış olduğu ve yıkım öncesi koordinasyon sağlanmasına ilişkin işlemler olduğu anlaşıldığından, incelenmesine, dolayısıyla, idari davaya konu edilmesine olanak bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın, dava konusu yapının yıkımına ilişkin 25.12.1998 tarih ve 2482 sayılı encümen kararına ilişkin kısmının süreaşımı nedeniyle reddine, Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğü'nün 23.12.2009 tarih ve 6679 sayılı işlemi ile 30.12.2009 tarihli tüm sitenin boşaltılmasını belirten tebligatın ve tüm sitenin yıkımında Kaymakamlıkla koordinasyon sağlanması amacıyla tesis edilen 12.11.2009 tarih ve 6011 sayılı Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğü işlemleri açısından ise, incelenmeksizin reddine..." karar vermiş, bu kararın davacı vekilince temyiz edilmesi üzerine;

Danıştay Ondördüncü Dairesi: 10.11.2011 gün ve E:2011/12475, K:2011/1380 sayı ile, "... Temyize konu idare Mahkemesi kararının Üsküdar Belediye Encümeninin 25.12.1998 günlü, 2482 sayılı kararı yönünden davanın süre aşımı nedeniyle reddine ilişkin kısmında 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1 inci fikrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmamaktadır.

Kararın, diğer işlemler yönünden incelenmeksizin reddine ilişkin kısmına gelince:

İdare hukuku alanında idarenin, tek yanlı irade beyanı ile hukuki durumda değişiklik yapan ya da değişiklik yapılması istemini reddeden işlemi, kesin, yürütülmesi zorunlu ve idari davaya konu olabilecek işlem olarak nitelendirilmektedir. Bir idari işlemin kesin ve yürütülmesi zorunlu sayılabilmesi ise, hukuk düzeninde bir sonuç doğurabilmesi için gerekli olan bütün aşamaların gerçekleştirilmiş olmasına, başka bir makamın onayına ihtiyaç göstermeksizin hukuk düzeninde değişiklikler meydana getirilmesine bağlıdır.

Bu durumda; Dava konusu yapıların yıkılması yaptırımını içeren Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğünün 23.12.2009 günlü, 6679 sayılı yazısı gereği düzenlenen 30.12.2009 günlü tebellüğ ilmühaberinde 5A - 5B - 5C toplam 3 bloktan oluşan binaların, yıkımının yapılacağının belirtildiği, Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğünün 12.11.2009 günlü, 6011 sayılı yazısı ile, tahliye ve yıkım işlemleri için koordinasyon sağlanması amacıyla Üsküdar Kaymakamlığına bildirimde bulunduğu görüldüğünden, dava konusu yapıların yıkılması sonucunu doğuracak söz konusu işlemlerin doğurduğu hukuki ve fiili sonuçlar dikkate alındığında tek başına hukuk düzeninde sonuç doğurabilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu işlemler niteliğinde oldukları sonucuna ulaşıldığından, aksi yöndeki İdare Mahkemesi kararında isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 1. İdare Mahkemesince verilen 31.12.2010 günlü, E:2010/603, K.2010/2177 sayılı kararın Üsküdar Belediye Encümeninin 25.12.1998 günlü, 2482 sayılı kararı yönünden davanın süre aşımı nedeniyle reddine ilişkin kısmının onanmasına, Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğünün 23.12.2009 günlü, 6679 sayılı işlemi, yıkım işleminin yapılacağını bildiren 30.12.2009 günlü tebligat ile tahliye ve yıkım işlemleri için koordinasyon sağlanması amacıyla Üsküdar Kaymakamlığına yazılan Üsküdar Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğünün 12.11.2009 günlü, 6011 sayılı işlemleri yönünden davanın incelenmeksizin reddine ilişkin kısmının bozulmasına..." karar vermiştir.

İSTANBUL 1. İDARE MAHKEMESİ; 30.1.2012 gün ve E:2012/78, K:2012/59 sayı ile, bozmaya uyarak, "... uyuşmazlıkta dava konusu taşınmaz üzerindeki üç blokta ruhsata aykırılıklar tespit edilerek 3194 sayılı Yasanın 32. maddesi uyarınca yıkım kararı alındığı, yıkım işlemine ilişkin encümen kararının iptali istemiyle açılan davanın süreaşımı yönünden reddedilip Damştayca onanarak kesinleştiği, dava konusu işlemlerin ise ruhsat ve projesine aykırı kısımların yıkımına ilişkin alınmış encümen kararı doğrultusunda Üsküdar Belediye Başkanlığı İle Üsküdar Kaymakamlığı arasında yıkımın yapılması ve koordinasyon sağlanmasına yönelik uygulamaya yönelik işlemler olup alınan encümen kararının icrasını gerçekleştirmek üzere tesis edilen işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine ... " yönünde karar vermiş, bu karar davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

3-d) Danıştay Ondördüncü Dairesi: 26.9.2013 gün ve E:2012/3793, K:2013/6407 sayı ile, "... İdare ve Vergi Mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinde belirtilen nedenlerden birinin bulunması halinde mümkündür. Yukarıda tarih ve sayısı belirtilen Mahkeme kararı ve dayandığı gerekçe, hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir sebep de

bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına..." karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

Danıştay Ondördüncü Dairesi: 18.12.2014 gün ve E:2014/1791, K:2014/12014 sayı ile, "... Danıştay dava daireleri ile İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurullarının temyiz üzerine verilen kararları hakkında ancak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 54. maddesinde yazılı nedenlerle kararın düzeltilmesi mümkün bulunmaktadır. Kararın düzeltilmesi dilekçesinde öne sürülen hususlar ise adı geçen yasa maddesinde yazılı nedenlerden hiçbirisine uymamaktadır. Bu nedenle kararın düzeltilmesi isteminin reddine..." yönünde karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

III- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK:

Üsküdar Belediye Başkanlığının Mahkememize hitaben yaptığı başvuru dilekçesinde; "Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin 18.10.2011 tarih ve E:2009/436, K:2011/293 sayılı kesinleşen kararı ile İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 31.12.2010 tarih ve E.2010/603, K.2010/2177 sayılı kesinleşen kararı arasında doğan görev ve hüküm uyuşmazlığının giderilmesi istemi...

... Ancak bu noktada sorun, kesinleşip uygulanabilir aşamaya gelen Üsküdar Belediye Encümeni'nin 25.12.1998 tarih ve 2482 sayılı ilgili yıkım kararı İle Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin 18/10/2011 tarihinde 2009/436 E., 2011/293 K. ile verdiği ve 5.7.2013 tarihinde kesinleşen kararının birbiriyle uyuşmamasında ortaya çıkmaktadır. Zira kesinleşen her iki karar da, esas olarak, Üsküdar, Bulgurlu Mahallesi, Müftü Kuyusu Sokak, 77 Pafta, 43 Ada, 38 Parsel sayılı yerde PERÇİNEL İNŞ. TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ. tarafından ruhsatına aykırı yapılan inşaata proje hilafina yapılmış olanlarının giderilmesine yönelik olmasına rağmen, kesinleşen bu kararlarda, ruhsatına aykırı yapılan inşaata proje hilafina yapılmış kısımlarının yıkımının kapsamları birbiriyle uyuşmamakta, başka bir ifadeyle kararlar arasında çelişki bulunmaktadır. Nitekim yukarıda teferruatlı olarak değinildiği gibi, Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesi inşaatın yapı projesine uygun hale getirilmesi davasında, 17.10.2002 tarihli bilirkişi raporunu esas aldığını belirterek, A bloğun tadilat yapılarak projeye uygun hale getirilmesine; C bloğun keza tadilat yapılarak projeye uygun hale getirilmesine; B Blokun ise tamamının yıkılarak projeye uygun hale getirilmesine hükmetmiştir. Kesinleşip uygulanabilir aşamaya gelen Üsküdar Belediye Encümeni'nin 25.12.1998 tarih ve 2482 sayılı ilgili yıkım kararı ise, Dosya içeriğine göre A, B ve C Bloklarının tamamının yıkılarak ya da en azından 19,12,1998 tarihli Yapı Tatil Tutanağına göre yıkım gerçekleştirilse bile mesela B Bloğun, Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararının aksine tamamının değil bir kısmının yıkılarak projeye uygun hale getirilmesine dairdir.

Buna göre mademki iki ayrı yargı koluna dâhil iki mahkemenin, yani Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin kesinleşip uygulanabilir aşamaya gelen kararı ile Üsküdar Belediye Encümeni'nin 25.12.1998 tarih ve 2482 sayılı ilgili yıkım kararının iptali ile açılan ve yukarıda bahsedilen davada İstanbul 1.İdare Mahkemesi'nin 31.12.2010 tarih ve 2010/603 E. 2010/2177 K. sayılı kararı ile Encümen Kararının yıkıma yönelik kısmı yönünden davanın reddine karar verilmesi ve verilen kararın Danıştay 14. Dairesi tarafından onanması ile davaya konu yere ilişkin yıkım kararının kesinleşip uygulanabilir aşamaya gelen kararı arasında uyuşmazlık söz konusudur, iki ayrı yargı koluna dâhil iki mahkemenin aynı konudaki esasa ilişkin kararları (hükümleri) arasındaki bu hüküm uyuşmazlığının çözüm yeri Uyuşmazlık Mahkemesidir.

Zira iki ayrı yargı merciine dâhil iki mahkeme, somut olay bakımından Hukuk Mahkemesi ile İdare Mahkemesi tarafından, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan davalarda birbirine uymayan, yani çelişik ve kesinleşmiş bulunan (veya aslında kesin olan) iki karar (hüküm) verilir ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunursa, bu durumda bir hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilmelidir.

e-2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24.maddesine "1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir. Ceza kararlarında; sanığın, fiilin ve maddi olayların aynı olması halinde hüküm uyuşmazlığı var sayılır. İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15. ve 16. maddelerdeki usul kuralları uygulanır." denilmektedir.

25.maddede ise "Hukuk alanındaki hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Danıştay Yargılama usulünün bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygulamak suretiyle anlaşmazlığın esasını da karara bağlar. Ceza alanındaki hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygular ve esasa ilişkin bir karar vermeksizin sadece o davayı hangi ceza mahkemesinin görüp karara bağlaması gerektiğini belirtmek suretiyle anlaşmazlığı çözer. Kazanılmış haklar saklı tutulur. Uyuşmazlık Mahkemesi hüküm uyuşmazlıklarını dosya üzerinde inceleyerek karara bağlar. Gerekli gördüğü hallerde veya istek üzerine tarafları dinleyebilir." Denilmektedir.

Nitekim eldeki olayda bu koşullar gerçekleşmiştir. Zira iki yargı koluna dâhil iki mahkemenin, yani somut olay itibariyle Hukuk Mahkemesi ile İdare Mahkemesinin, dava konusu, dava sebebi ve taraflarından en az biri aynı olan fakat iki defa açılmış olan dava hakkında birbirine uymayan, çelişik ve kesinleşmiş kararları mevcuttur.

Buna göre, Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesinde görülen davada Davacı-Karşı Davalı Dinçer Kulga, Davalı-Karşı Davacı Perçinel İnşaat ve Tic. San, Ltd.Şti oluşturmaktadır. Üsküdar Belediye Encümeni'nin 25.12.1998 tarih ve 2482 sayılı Kararının iptali için İdare Mahkemelerinde açılan davalardan birini, yukarıda belirtildiği üzere, Perçinel İnşaat ve Tic. San. Ltd. Şti. İstanbul l. İdare Mahkemesinde açmıştır. Şu halde, UMK 24. maddedearanan taraflarından en az biri aynı olan koşulu eldeki olayda gerçekleşmiştir. Dava sebebinden kasıt, davada dayanılan vakıalardır . Davalar

İstanbul İli, Üsküdar İlçesi (Bulgurlu) Küçük Çamlıca Mahallesi, Müftü Kuyusu Sokak, 77 Pafta, 43 Ada, 38 Parselde yapılan yapıyla alakalıdır ve onun yıkımına ilişkindir.

Yukarıda açıklandığı üzere, hüküm uyuşmazlığının koşulları olan kararların iki ayrı yargı düzeninde verilmiş olmasının, kararların esasa ilişkin ve kesin olmasının, kararların aynı konuda olmasının ve nihayet kararların hakkın yerine getirilmesini engellemesinin, yani hakkın yerine getirilmesini engelleyecek nitelikte iki karar arasında çelişki bulunmasının somut olayda gerçekleştiği görülmüş olup konu Uyuşmazlık Mahkemesinin görevi içindedir. Bu itibarla hüküm

uyuşmazlığının giderilmesi için Sayın Mahkemenize Başvurulması zarureti hasıl olmuştur.

NETİCE VE TALEP: Yukarıda açıklanan sebeplerden ve resen nazara alınacak nedenlerle Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin 18.10.2011 tarih ve E.2009/436, K. 2011/293 sayılı kesinleşen kararı ile İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 31.12.2010 tarih ve E.2010/603, K.2010/2177 sayılı kesinleşen kararı arasında doğan "hüküm uyuşmazlığının giderilmesini, anlaşmazlığın esasına ilişkin karar verilmesini, yargılama gideri ve avukatlık ücretinin dahi karşı tarafa tahmiline karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim."istemiyle,Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

Başkanlıkça ilgili Mahkemelerden dava dosyalarının aslı temin edilmiş daha sonra 2247 sayılı Yasanın 24. ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

IV- DANIŞTAY BAŞSAVCISI;

Hüküm uyuşmazlığına konu edilen kararlar ve dava dosyaları irdelenip özetlendikten sonra; "... USULE İLİŞKİN İNCELEME :

Adli ve idari yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 2592 sayılı Kanun ile değişik 24. maddesinin 1. fikrasında, "1 'inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için ;

Uyuşmazlık yaratan hükümlerin adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar olduğu, her iki yargı yolunda verilen kararlarda taraflardan en az birinin aynı olduğu, idari yargıdaki davanın konusunu ruhsat ve projesine aykırı kısımların yıkımına ve bu yıkımın yapılması için encümen kararı doğrulusunda belediye ile mülki idare amirliği arasında koordinasyon sağlamaya yönelik idari işlemler olduğu, adli yargıdaki davanın konusu ve sebebini ise arsa sahibi ile müteahhit firma arasındaki sözleşmeden kaynaklanan özel hukuk uyuşmazlığı olduğu, bu nedenle söz konusu kararlar arasında konu ve sebep yönünden ayniyet bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Bu hali ile idari ve adli yargı yerlerinde verilen kararlar arasında konu ve sebep yönünden ayniyet bulunmaması nedeniyle bir hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olduğundan ve hüküm uyuşmazlığı bulunduğundan söz edilemeyeceği açıktır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 31.12.2010 gün ve E.2010/603, K:2010/2177 sayılı kararı ile Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin 18.10.2011 gün ve E:2009/436, K:2011/293 sayılı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından başvurunun reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir." yolunda düşünce vermiştir.

V- YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI;

" ... İdari ve adli yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için; öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 2592 sayılı Kanun ile değişik 24. maddesinin birinci fikrasında, "7 inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a- Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b- Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c- Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d- Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e- Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

Koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak şeklen kesinleşmiş; taraflarından en az birinin (Perçinel İnşaat ve Tic. Ltd. Şti.) aynı olduğu kararların bulunduğu ve tüm kararlarda da davanın esasının hükme bağlandığı ve yasa yollarının tüketildiği anlaşılmıştır.

Ancak, anılan Mahkemelerce verilen hükümlerin konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığı konusunun ayrıca incelenmesinde fayda bulunmaktadır.

İstanbul 1. İdare Mahkemesindeki dava; yapının ruhsat ve projesine aykırı kısımlarının yıkımına ve bu yıkımın yapılması için encümen kararı doğrulusunda belediye ile mülki idare amirliği arasında koordinasyon sağlamasına yönelik idari işlemlerin iptali istemiyle açılmış ve Mahkemece davanın reddine karar verilmiştir.

Kadıköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesindeki dava ise; arsa sahibi ile müteahhit firma arasındaki sözleşmeden kaynaklanan özel hukuk uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle açılmış ve Mahkemece yapıdaki projeye aykırılıkların tadilat

ve yıkılarak yeniden yapılmak suretiyle giderilmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu duruma göre, İdare Mahkemesi ile Asliye Hukuk Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, "konu ve dava sebebinin aynı olması" koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle, adli ve idari yargı mercileri tarafından esasa ilişkin olarak verilen ve kesinleşen mahkeme kararlarının konuları ve dava sebeplerinin aynı olmaması ve dolayısıyla kararlar arasında çelişki bulunmaması karşısında, hakkın yerine getirilmesini olanaksız kılan bir durum görülmediği için, 2247 sayılı Kanunun 24. maddesinde belirtilen koşulların birlikte gerçekleşmediği düşüncesiyle söz konusu başvurunun reddi gerekmektedir." yönünde düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 25.02.2019 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinde (Değişik birinci fıkra: 21.1.1982-2592/7 md.), "1 nci maddede gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır." denilmiştir.

Buna göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e)Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar olduğu, her iki yargı yolunda verilen kararlarda taraflardan en az birinin aynı olduğu; idari yargı yerindeki davanın konusunu müteahhit şirket tarafından ruhsatına aykırı yapılan inşaata tutulan yapı tatil tutanağı uyarınca mevcut binanın projeye hilafında yapıldığının tespit edildiği dolayısıyla 3194 sayılı İmar Kanununun 32 maddesi uyarınca bir ay içerisinde ruhsata bağlanmadığı takdirde inşaat ruhsatına aykırı kısımlarının yıkımına ve ayrıca aynı Yasanın 42. maddesi uyarınca idari para cezasının inşaat sahibinden alınmasına ilişkin encümen kararının ve bu kararın uygulanmasına yönelik diğer bağlı işlemlerin oluşturduğu; adli yargı yerindeki davanın konusunu ise; arsa sahibi ile müteahhit şirket arasındaki sözleşmeden kaynaklanan özel hukuk uyuşmazlığının oluşturduğu; her iki yargı kolundaki kararlar arasında konu ve sebep yönünden kanunda aranılan ayniyetin bulunmadığı, ayrıca adli yargı yerince verilmiş olan kararda işin esasının incelenerek, karar verildiği ve verilen bu kararın kesinleştiği görülmekteyken idari yargı yerince verilmiş olan kararın "süre aşımı nedeniyle ret" kararı olduğu; dolayısıyla işin esasının incelenmediği ve usulden verilen bu kararın kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, davacıları farklı olan kimseler hakkında verilen kararlar arasındaki çelişki nedeniyle "hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşulunun gerçekleşip gerçekleşmediği hususu irdelendiğinde;

2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesi ile, iki ayrı yargı merciinden verilen çelişik kararlar nedeniyle bir kimsenin hakkının yerine getirilmesinin olanaksız bulunması halinde, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce bu çelişkinin giderilmesi yoluyla, o kimse hakkında bir çözüme ulaşılması amaçlanmakta olup, bu suretle verilecek kararın uyuşmazlıkla ilgisi bulunmayan özel ve tüzel kişileri etkilememesi gerekmektedir.

Diğer bir anlatımla "hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" durumu; davacı yönünden sübjektif bir nitelik taşımakta ve yargı kararı ile kendisine tanınmış bir hakkın yerine getirilmemesi söz konusu iken, davalı idare yönünden, ilamı yerine getirmekle yükümlü olması bakımından objektif bir nitelik taşımakta ve davacıya yargı kararı ile tanınmış olan bir hakkın idarece yerine getirilmesinin olanaksızlığını ifade etmektedir.

Bilindiği üzere, mahkeme kararı, kural olarak, davanın taraflarını bağlar ve bunlar için kesin hüküm sonucunu doğurur. Ancak, verilen karar üçüncü kişileri bağlamaz.

Buna göre, farklı davacıların, birbirlerinden bağımsız olarak iki ayrı yargı kolunda açtıkları davaların konularının aynı olmasından söz edilemeyeceği gibi, iki farklı davacı hakkında verilen iki farklı kararda çelişki bulunduğundan söz etmek de olanaksızdır.

Öte yandan idari yargı yerlerince davanın süresi içerisinde açılmadığı gerekçesiyle süre aşımı nedeniyle usulden reddi yolunda verilen karar ile adli yargı yerince davanın kısmen kabul, kısmen reddi yolunda verilen kararların birbirlerinin uygulanmasına engel teşkil etmediği gözetildiğinde, başvuruda bulunan Üsküdar Belediye Başkanlığı yönünden hakkın yerine getirilmesinin imkansızlığından da sözedilemez.

Açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Yasanın 24. maddesinde öngörülen "konu ve dava sebebinin aynı olması" "kararlarda davanın esasının hükme bağlanması" ve "hakkın yerine getirilmesinin imkânsız bulunması" koşullarını taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesinde öngörülen koşulları taşımayanBAŞVURUNUN REDDİNE, 25.02.2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZERAKSU	SONER	

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ